

POSTANOWIENIE

Dnia 25 maja 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Joanna Misztal-Konecka

w sprawie z powództwa A. B.

przeciwko W. B.

o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 25 maja 2020 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Z.

z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. akt I Ca (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

1. Wyrokiem z 24 stycznia 2019 r. Sąd Okręgowy w Z. zmienił, na skutek apelacji pozwanej W. B. , wyrok Sądu Rejonowego w H. z 7 czerwca 2018 r. i oddalił powództwo A. B. o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym.

2. Od wyroku Sądu Okręgowego skargę kasacyjną wniósł A. B. , wskazując na naruszenie art. 224 K.p.c., art. 233 § 1 K.p.c. w zw. z art. 328 § 2 K.p.c. oraz 316 § 1 K.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 382 K.p.c., art. 10 ustawy z 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

3. Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na

ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ K.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 K.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 K.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 K.p.c.), gdyż tylko wówczas może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 K.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których mowa w art. 398⁹ § 1 K.p.c.

Dla spełnienia wymagania z art. 398⁴ § 2 K.p.c. konieczne jest zawarcie w skardze kasacyjnej odrębnego wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, zawierającego profesjonalny wywód prawny nawiązujący do wskazanych w art. 398⁹ § 1 K.p.c. przesłanek przedsądu ze wskazaniem, które z nich występują w sprawie i z uzasadnieniem stanowiska skarżącego (postanowienie Sądu Najwyższego z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, niepubl.). Ze względu na odmienny cel instytucji przedsądu i jej odrębne oraz kwalifikowane przesłanki, wskazanie i uzasadnienie okoliczności decydujących o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie może polegać na odwołaniu się do podstaw

kasacyjnych i ich uzasadnienia. W prawidłowo sporządzonej skardze kasacyjnej oba powyższe elementy muszą pojawić się oddzielnie i autonomicznie. Sąd Najwyższy nie jest bowiem trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę kasacyjną, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia, wnoszonym i rozpoznawanym nie tylko w interesie skarżącego, ale przede wszystkim w interesie publicznym.

4. Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 K.p.c.). Podał, że w sprawie występuje potrzeba interpretacji przepisu art. 215 § 4 ustawy z 16 września 1982 r. - Prawo spółdzielcze odnoszącego się do wkładu mieszkaniowego lub budowlanego należącego przed przydziałem lokalu wspólnie do obojga małżonków, niezależnie od pochodzenia środków z których został zgromadzony, w sytuacji gdy stosunki majątkowe między małżonkami podlegają wspólności ustawowej. Powołał się również na oczywiste naruszenie wskazanych w podstawach skargi kasacyjnej przepisów prawa procesowego i materialnego.

5. Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego wskazanie jako przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania istotnego zagadnienia prawnego nakłada na skarżącego obowiązek nie tylko sformułowania tego zagadnienia, ale, co istotne, przedstawienia wyczerpującej argumentacji, wykazania, że jest to zagadnienie nowe dotychczas nierozstrzygnięte, oraz że jego precedensowy charakter będzie miał znaczenie przy rozstrzyganiu spraw podobnych przez sądy powszechne. Uzasadnienie zatem tej przesłanki wymaga od skarżącego szczególnej staranności w wykazywaniu „istotności” zagadnienia, które musi mieć charakter prawny.

6. Skarżący nie sprostął powyższym wymaganiom. Skarga kasacyjna ogranicza się do zasygnalizowania problematyki dotyczącej art. 215 § 4 Prawa spółdzielczego oraz podania, że istnieje potrzeba zbadania czy książeczka mieszkaniowa powoda założona przed zawarciem związku małżeńskiego z pozwaną stanowi jako wkład majątek wspólny małżonków, biorąc pod uwagę, iż strony w dniu nabycia lokalu mieszkalnego za środki pochodzące z tej książeczki pozostawały w ustroju rozdzielności majątkowej. Skarżący nie przedstawił jednak szerszej argumentacji zmierzającej do wykazania, że podane zagadnienie

odpowiada wymaganiom art. 398⁹ § 1 pkt 1 K.p.c. Nie podał możliwych różnych dróg interpretacji, nie przedstawił własnego stanowiska oraz nie wykazał, że problematyka ta ma charakter uniwersalny, istotny nie tylko dla konkretnej rozstrzyganej sprawy.

Nieskuteczne jest również ogólne powołanie się na naruszenia podane w podstawach skargi kasacyjnej. Uszło uwagi skarżącego, że przytoczenie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienie (art. 398⁴ § 1 pkt 2 K.p.c.) oraz wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania wraz z uzasadnieniem (art. 398⁴ § 2 K.p.c.), stanowią dwa odmienne, z uwagi na funkcje, jakie pełnią, niezależne od siebie wymagania skargi kasacyjnej. Skarżący, formułując więc wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie powinien przedstawić wyodrębniony, samodzielny wywód prawny odnoszący się do wskazanych przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Samo odwołanie się do uzasadnienia podstaw kasacyjnych jest niewystarczające.

7. Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 K.p.c.).